

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/71/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221746
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4412221746.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava I., Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporkyni: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 09. decembra 2013 pod č. k. 8C/683/2012-58 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol žalobu, ktorou sa navrhovateľka domáhala od odporkyne zaplatenia škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 385 eur z dôvodu, že Okresný súd Nové Zámky o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol po viac ako 7 mesiacoch. V dôvodoch svojho písomného rozhodnutia poukázal na výsledky vykonaného dokazovania najmä na obsah spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 14Er/1283/2010 z ktorého zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola podaná dňa 24.11.2010. Dňa 04.01.2011 súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Bolo expedované 10.01.2011 a doručené súdnemu exekútorovi 12.01.2011. Poukázal na ustanovenia § 1, § 2, § 3, § 4, § 6, § 9, § 15, § 16, § 17 zákona č 514/2003 Z.z. po novele a dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

V časti nevydania rozhodnutia v zákonnej lehote uviedol, že je irelevantné, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti o udelenie poverenia, pretože Exekučný poriadok stanovuje lehotu na vydanie poverenia, nie však lehotu na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Mylný je názor navrhovateľky, že 15 dňová lehota sa vzťahuje aj na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Ďalej uviedol, že nevydanie poverenia v 15 dňovej lehote nebol zapríčinený nesústreďenosťou exekučného súdu, ale tým, že si plnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 44 ods. 2 EP, t.j. posúdiť, či predložený exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Preto navrhovateľkou tvrdený nesprávny úradný postup sa v prejednávanej veci nestal a tým absentuje jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ďalej uviedol, že podľa navrhovateľky mal posúdiť, či exekučný súd rozhodol správne, keď žiadosť o udelenie poverenia zamietol. V časti týkajúcej sa prietahov v konaní vychádzal z novely § 9 ods.1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a dospel k záveru, že všeobecný súd je oprávnený rozhodovať o priznaní náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až vtedy, ak oprávnený orgán rozhodol o existencii prietahov v konaní, čo sa v danom prípade nestalo.

Navrhovateľka podala v zákonnej lehote odvolanie proti rozsudku. Odvolanie zdôvodnila ust. § 221 ods. 1 OSP s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP tým, že v konaní došlo k vadám, a to k vade - odňatie možnosti konať účastníkovi, v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, keď súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP) a neúplne zisteným skutkovým stavom, pretože nevykonanými dôkazmi

potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ OSP), nesprávneho rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

V prvom bode svojho odvolania navrhovateľka zdôvodnila ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. a uviedla, že zásadne namieta skutočnosť, keď súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou, obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.. Podľa jej názoru, súd bol jednoznačne pri svojom rozhodnutí viazaný ust. § 9 ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom zák. č. 412/2012 Z. z. Svojim rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. K otázke trvania stavu právnej neistoty uviedla, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Právna istota ohľadne riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súd exekučného. V závere uviedla, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Poukázala na stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, z ktorej vyplýva, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod. Ďalej uviedla, že štrasburský súd uviedol, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. Súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickkej situácie. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu jej a to vo forme tej, že nepresadzovala vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k prerokovaniu vecí v primeranej lehote. Ona takýto záväzok nemá. Vzhľadom na vytknuté procesné chyby žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a dospel záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľka zdôvodnila svoje odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP tým, že mala za to, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP a to k vade konania, spočívajúcej v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP). Odňatím možnosti konať v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetom dôvodu odvolania sú tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatia možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu

vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavnou konformným výkladom ustanovenia § 157 ods. 2 OSP pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Zdôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu je zmätočné. V časti zisteného skutkového stavu uviedol, že v exekučnej veci bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie dňa 04.01.2011, v ďalšej zdôvodňoval rozhodnutie neexistenciou lehoty na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, potom nevydaním poverenia v 15 dňovej lehote spôsobenej skúmaním exekučného titulu a napokon uviedol, že navrhovateľka sa domáhala posúdenia, či exekučný súd rozhodol správne, keď žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Tvrdenie súdu, že exekučný súd nevydal poverenie v 15 dňovej lehote, lebo skúmal exekučný titul, nevyplýva z obsahu spisu. Prvostupňový súd mal k dispozícii iba kópiu časti exekučného spisu, z ktorej vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia bola podaná na súd 24.11.2010 a jej prílohy mali tvoriť exekučný titul a plnomocenstvo, výpis z OR, hoci v spise sa nachádza za týmito podaniami zmluva o úvere a až následne rozhodcovský rozsudok.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude riadne zistiť skutkový stav a vo veci rozhodnúť, rozhodnutie zdôvodniť v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP a rozhodnúť o náhrade trov konania (§ 224 ods.3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.